

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Iesuitae in Angliam ingrediuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Eboracensis, Episcopi item Elenensis, & Londinensis, & a-
ly tredecim vel quatuordecim simul comparere iussi co-
ram Regis Consiliariis, eo quod recusarent accipere ius-
iurandum de Majestatis sua primatu Ecclesiastico, & de
alijs religionis articulis, Episcopatibus suis priuati fuerū:
quod multis etiam Rectoribus, vicariis, aliisque Eccle-
siasticis factum est, qui beneficij suis exuti, diuersissimis ar-
ceribus traditis fuerunt (a). Non ergo de crimine læ-
se Majestatis, sed de religione illi postulati fuerūt
& damnati. Eandem ob causam, quod scilicet
Reginæ primatum fateri nollent, Cuthbertus
Maynus, Ioannes Nelsonus, alij, extreum suppli-
cium subiungunt. Sed ut euidenter intelligatur
quam ob causam Catholici in Anglia varijs pœnis
affetti sint, satis erit Parlamenti Edictum Anno
M. D. LXXXI. publicatum profere; in quo o-
mnibus omnia criminia condonantur, exceptis iis qui in
Catholica fide constantes permanerent: quos tamquam
criminiis laesa divina Majestatis reos puniri Edictum iu-
bet. Et tamen Elisabetha toti Mondo persuadere
voluit, Catholicis ob conatus contra ipsius per-
sonam & regnum suscepitos, supplicia illa interrogata
fuisse: quasi puer etiam, feminæ, & pauperes re-
ligiosi de euertendis regnoscigerent. Constat
profecto, iudices sub ipsa schismatis initia hoc
attificio vlos non esse, sed reos simpliciter de Fi-
de interrogasse. Sed mirum non est quod hæ-
reticitanam martyrij gloriam sanctis illis anima-
bus inuident: quæ tamen etiam in densissimis
Mundi rebus tamquam sol claritatis suæ radios
vndiquaque sparger. Sed iam aliorum quoque i-
bidem martyrium passorum florentissimas palmas
videamus.

III. Quamvis ex Seminariis, quæ supra passim
erecta diximus, non pauci Catholicam religio-
inem in Anglia lapsantes non modo sustinuerent,
sed indies magis magisque cōfirmarent; inspricis
tamē luculentam hanc in re operā Patres Societi-
atis Iesu præstiterunt: inter quos primi ac præcipui-
serunt Robertus Perlonus, & Edmundus Campianus. Quam vero capitali odio Elisabetha
Societatem haec semper prosequuta sit, inde quo-
que patet, quod & Turcarum Imperatorem solli-
citauit, ne Patribus huius Societatis in imperium suum
aditum permitteret, aut concionandi Christianis per-
mitteret facultatem: quod tamen Galliarum regis
Orator impedituit. Quum deinde Angli pirata-
nauim versus Brasiliam vela facientem interce-
pissent, Iesuitas omnes in ea repertos (erant vero
triginta octo, ad annunciatum Brasilianis E-

uangelium destinati) in mare biduo diversis tor-
mentis mactatos abiecerunt. Sed in Angliam re-
deamus, ubi duo illitam doctrinæ quam vita in-
tegritate præstantissimi viri breuitempore in pro-
mouenda Catholica religione incredibile oper-
precium fecerunt, antequam quidquam reginæ
innovosceret: ut ipse Campianus in Epistola ad
Generalem Societatis Præpositum testatur; Cam-
pianus, inquam, fortissimus Christi athleta, qui ut
olim Anaxarchus, liber animo ab omnib[us] hæreses
plaga, corpus suum lucebat hæreticis tam-
quam verem contundendum obicebat. Ait vero
se boni Angelis ductu, primo ingressu in eam domum ve-
niisse que ante Personum accepérat; statimque mag-
nam nobilissimorum iuuenum multititudinem ad se ac-
currisse, a quibus vestitus fuerit, & equo alijsque nece-
ssariis rebus instruitus; ut periculum tanto facilius eue-
taret. Quum vero du latere non posset, dimittuntur
passim per omnes prouincias quicquid tunc sifferent: quo
tamen ille, misericordius tam nomine quam habitu &
domicilio, aliquam diu sefellit Multipro Campiano com-
prehensi. Quod ille intelligens, omnes hæreticorum con-
tus ipsamque mortem ex alto depiebat. & nunquam
securius agebat, quam quum illi in querendo ipso maxi-
me essent inquieti. Latebat quidem, verum non ut mar-
tyrium effugeret, sed ut tanto diutius in vinea Domini
operaretur. Quum toto regno fama de Iesuitarum
aduentu percrebuisse, multa statim vanissimæ de
eorum conatribus & moribus fabulæ vulgari cœp-
ta. Atque utinam in Anglia tantum, non etiam in
Gallia & alibi falsa ciuusmodi crimina Societati
huic impingerentur. Quis enim nescit in Gallia
pridem Catechismum exisse, à quinque & Catho-
licæ religionis & omniū Religiosorum iuratib[us]
stib[us], suppressis tamē a nominibus compositū? quo
Gallorum animi in Societatis huius perniciem,
multis per summam impudicitiam confictis crimi-
nibus, acceduntur. Sed tenebriones! Anne bonos
viro, quales esse vultis, ita agere oportet? Nō fru-
stra est quod quinque esse voluistis: ad numerum,
scilicet illorum deastrorum quos Rhea, ut Ægypti
fabulantur, peperit. Idem numerus Baccho sacer
est, nec profecto fieri potest ut libellum hunc alij
quam Bacchithyslo percussi, vel hæresi potius
ebri elaborarint. Ait Plato, Deum in Mundib[us] huius
fabrica quinarij numeri usum esse compositiones
at ego dico diabolum ut Mundum dilperde-

X 2 ret,

a Eadem Goduvinus Caluinista fateretur in Præ-
fulibus Anglia.

derer, quinque hominum operam sibi adscivisse. Notat Plutarachus, quinarius divisionis esse numerum ac pleraque à Natura per eum divisa. Certe quinque hos illud unice spectasse certum est, ut Ecclesiæ unitatem dividerent, & quam plurimos à Societate hoc avulos, contra ipsam Ecclesiæ incitarent. Evidem quinque hos homines, quinque velut naturales hæreses sensus sive potentias representare existimo. Primum, Sententiam: ut qui à Societate hoc scripto prius laceratus atque oppugnatus, illud tantum spectavat ut huius iniuria, uti putabat, sensum ulcisceretur. Secundum, Occupabilem: qui scilicet suis laborantibus opem quo cumque modo ferre cupiebat. Tertium, Naturalem: ut qui in Calvinismo educatus, nihil aliud sapere poterat. Quartum, Irascibilem: quippe qui nihil pensi habebat, dummodo veluti canis, obvios hos aut quo cumque allatrat, quem mordere non posset. Quintum, Rationaliem: ut qui iustum se tueri causam sibi persuadens, interim eas ineptias effutis, quæ minus sapere eum quam occisam suem facile convincant. Sed de Catechismo hoc & Gallia nostra satis. In Angliam redeundum nobis est, ubi Parres Societatis incredibili studio messem Dominum colligebant, concionando, sacramenta admittendo, exhortando, magna letitia à Catholicis ubique excepti, domicilia interim ad vitanda perirent, seipius mutantantes. Jacob Carterus vero apud ipsos assiduus erat Georgius Gilbertus qui Personio certum periculum immisce intelligens, ut Romanum rediret eum non eum coegerit. His quoque se adiunxerat Carolus Bassettus, Thomas Mori proponens, &c. alij: quotum solertia effectam fuit, ut libri Catholicæ in speluncis terraque cavernis clam impensis per regnum spargerentur. Chiareus & Hamerius Calvinistici Ministri in Campianum scripserant, & Ignatij Lojola, & totius Societatis vitam & instituta miris modis exigitantes: quibus intradecē dies ita responsum fuit, ut ad insaniam fere redacti fuerint. Prodix etiam tum Alani contra Reginæ Edictum Apologia, de quo ut aliquid dicamus iam tempus est.

IV. Huic vero Edicto non modo Jesuitarum in Anglia conatus, sed etiam Recusantes occasionem dederunt: quorum numerus ita quotidie augebatur, ut ad quinquaginta millia numerata fuerint. Horum principiū in carcere decessi sunt. Everardus Haenius pro fide Catholica in patibulo

vitam finiit. Rudolphus Ceruinus & Cliftonus sacerdotes comprehensi. Ut vero Jesuitis omnis conatus suos promouendi tolleretur facultas Reginae omnes parres familias apud suum quemque Episcopum proficeri iussit, quos liberos haberent, & utrum illi in regno vel extra regnum essent. Additum, ne quis suis extra regnum apud Jesuitas diuersantibus, quidquam ad sumptus mitteret; itemque ne quis Jesuita Seminariorum alumnus aut Catholicus sacerdotibus hospitium praberet. Multa alia quoque prater hoc contra Jesuitas Edicta tum premulgata sunt: quorum principius erat P. Edmundus Campanus. Hic Londoni natus, primo in schismatica apud Anglos ecclesia Diaconi munus obiit. Inde in Flandriam traiicens, sermone cum Patribus quibusdam Seminarij habito, hæresin repudiavit, mox in Hiberniam profectus, eius insulae historiam conscripsit. Post aliquot inde annos Romanum adiit, ac Societati nomen dedit: à qua primum in Bohemiam, inde in Angliam, ad plantandam Domini vineam missus fuit: tandem a Georgio quodam Elioto, hoc modo patricidij à se commissariam venante, proditus, & cum multis alijs Londinum deductus, cum hac inscriptione. Hic est Campanus, jesuitus Jesuita, Dum Crucem præteruehitur, quam humiliter se inclinavit, simulque ut potuit, Crucis signo se manuavit: militare vultu constantiam præferens. Dicivix potest, quot & quam varijs cruciatis viri huius patientiam hæretici tentarint: quibus quum nihil proficerent, disputationibus cum aggressi, nihil aliud inde quam ludibrium reportarunt. Quare exacerbati, eo quod supra descripsimus, supplicij genere tollendum curarunt, xx. Nouemb. Anno M.DXXXI. Posthunc Rudolphus Ceruinus magna item doctrinæ & sanctitatis sacerdos (cuius testimonium etiam custodiz Präfatus, Dei Baronem ob siagularem abstinentiam appellans, ei perhibuit) & Alexander Briantus, eodem gloriose martyrio vitam finierunt: quum summa animi & vulnus hilaritate tormenta omnibus cœluisseint. Hunc aiunt quum in equulo torquebatur. Nortonus canissem instiganti dirixit. Tu vero plus quam ipse Deus fecisti, ut qui ad corporis mei staturam integrifere pedis mensuram addidisti.

V. Similiter xx. Maij Anno M.DXXXI. aliquot alii sacerdotes martyrio Londini affecti sunt. Ex his Thomas Fordus ob Catholicam religiem mori se protestatus, replicante prætore, non